

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 37, 2016

Nummer 37, 2016

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1457](#) 08-07-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1510](#) 08-07-2016

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:7362](#) 06-09-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:7357](#) 06-09-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:2673](#) 31-08-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:2674](#) 24-08-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:7358](#) 04-08-2016

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:7653](#) 26-07-2016

RECHTSPRAAK

De rechtbank heeft de vader het gezag samen met de moeder toegekend voor de duur van een jaar. Het hof vernietigt deze beslissing, kent de vader mede het gezag toe, maar zonder een beperking in de tijd.

De rechtbank heeft in afwijking van het advies van de Raad voor de Kinderbescherming de vader met het gezag belast samen met de moeder, maar voor de termijn van een jaar vanaf 18 augustus 2015.

De moeder is in hoger beroep gegaan, omdat zij het gezag niet samen met de vader wil uitoefenen en omdat gezag voor bepaalde duur niet in overeenstemming met de wet is. De vader wil het gezag wel samen met de moeder hebben, maar voor onbepaalde duur.

Het hof overweegt dat de verstandhouding tussen partijen verstoord is en dat er momenteel geen communicatie en overleg tussen partijen plaatsvindt. Het ontbreken van communicatie brengt evenwel niet zonder meer mee dat in het belang van het kind het ouderlijk gezag slechts aan één van de ouders moet worden toegekend. Weliswaar laat de communicatie te wensen over, maar het betreft niet een situatie ten aanzien waarvan niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering in zou (kunnen) komen. Vast is komen te staan dat de vader de biologische vader is van de minderjarige, er is inmiddels – op verzoek van de vader – een ondertoezichtstelling uitgesproken en daarin zal gewerkt worden aan de communicatie en samenwerking tussen de ouders. In het afgelopen jaar, waarin er gezamenlijk gezag was, heeft de vader de in het belang van het kind te nemen beslissingen niet belemmerd. Er is ook geen escalatie van de situatie tussen partijen opgetreden, hetgeen de Raad voor de Kinderbescherming vreesde. Er zijn geen omstandigheden gebleken waaruit zou moeten worden afgeleid dat de vader ongeschikt zou zijn om het gezag samen met de moeder uit te oefenen. De vader wil enkel betrokken zijn bij belangrijke beslissingen over zijn zoon. Het hof concludeert niet te zullen afwijken van het uitgangspunt dat aan ouders gezamenlijk het gezag toekomt. Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank en bepaalt dat het gezag voortaan mede aan de vader toekomt.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-09-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:7357

Zaaknummer: 200.179.565/01

RECHTSPRAAK

Behoeft jongmeerderjarige met inkomsten uit arbeid. Het hof brengt een naar redelijkheid en billijkheid bepaald deel van die inkomsten in mindering op de behoefte.

Vanaf het moment dat de jongmeerderjarige dochter studeert en thuis woont, gaat het hof voor de bepaling van haar behoefte uit van de WSF-norm voor een thuiswonende hbo-student van iets meer dan € 800 per maand. De dochter heeft geen recht op een aanvullende beurs. Sinds de invoering van het leenstelsel heeft de dochter wel recht op een studievoorschot. Dit betreft een lening die terugbetaald moet worden, zodat het hof, los van de vraag of de dochter hiervan gebruikmaakt, hiermee geen rekening houdt bij de behoeftebepaling van de dochter. Met de zorgtoeslag die de dochter ontvangt houdt het hof wel rekening. Die vermindert haar behoefte.

Wat de eigen inkomsten van de dochter betreft acht het hof het niet redelijk en billijk om vanaf 1 september 2015 de volledige inkomsten van de dochter bij de berekening van haar behoefte te betrekken. Het hof brengt een bedrag van € 100 als een redelijk en billijk bedrag in mindering op de behoefte, ook al verdient de dochter per maand € 279 netto. Het hof komt tot dit oordeel omdat het voldoende gemotiveerd acht dat de dochter genoodzaakt was om veel meer te werken dan zij wilde en wat gelet op haar studie verantwoord was, omdat de vader – ondanks de door DUO berekende bijdrage – zijn betalingen aan de dochter twee maanden nadat zij was gaan studeren volledig heeft stopgezet en zij toch in haar levensonderhoud en kosten van studie moest voorzien. Daarbij komt dat zij naast de gewone kosten van levensonderhoud en studie ook de bijkomende kosten van deze procedure moest bekostigen.

Het hof berekent vervolgens de bijdrage van de vader in het licht van de verdeling van de behoefte over de verschillende onderhoudsplichtigen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-09-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:7362

Zaaknummer: 200.185.854/01

RECHTSPRAAK

Hof limiteert de partneralimentatie tot drie jaar na de uitspraak van het hof.

De man heeft in hoger beroep gesteld dat de vrouw gezien de omstandigheden over maximaal vier jaar geheel kan voorzien in haar eigen behoefte. De vrouw betwist dat zij alsdan niet behoeftig is. Zij meent dat zij haar behoeftigheid genoegzaam heeft aangetoond.

Het hof stelt voorop dat op de man een zware stelplicht rust ter zake van zijn verzoek tot limitering van de alimentatieverplichting. Het hof acht rechtens relevante gronden aanwezig om in dit specifieke geval de alimentatie in duur te beperken. Niet gesteld, noch gebleken is dat er aan de zijde van de vrouw medische beperkingen zijn. In dit licht bezien, is het hof van oordeel dat mede gezien de opleiding van de vrouw, haar ruime werkervaring, het huwelijk van partijen dat kinderloos is gebleven, de omstandigheid dat de vrouw niet meer de intensieve zorg heeft voor haar zoon uit een eerdere relatie, alsmede gezien de relatief jonge leeftijd van de vrouw (46 jaar) en het relatief korte huwelijk van partijen, van de vrouw in redelijkheid kan worden verlangd dat zij na ommekomst van drie jaar geheel in haar eigen levensonderhoud kan voorzien. Het hof bepaalt dat de partneralimentatie eindigt drie jaar na de dag van de uitspraak van het hof.

Kanttekening: Onduidelijk is hoelang het 'relatief korte' huwelijk van partijen heeft geduurd. In ieder geval meer dan vijf jaar, anders was krachtens de wet de duur van de alimentatie beperkt tot de duur van het huwelijk. Bij de door het hof aangevoerde argumenten om te limiteren kan men zich het een en ander voorstellen. Maar waarom limiteert het hof op een termijn van drie jaar na de uitspraak van het hof, terwijl de man vroeg om limitering 'over maximaal vier jaar', waarbij het aanvangstijdstip onduidelijk is? Is het hof hiermee buiten de grenzen van de rechtsstrijd getreden? Zonder nadere informatie lijkt dat het geval te zijn.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 31-08-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:2673

Zaaknummer: 200.177.271/01

RECHTSPRAAK

Verdeling gemeenschap. Vast staat dat een schadevergoeding van € 570.000 tot het privévermogen van de vrouw behoort. Met de uitbetaling van de vergoeding in de periode dat de huwelijksgemeenschap bestond is die gemeenschap gebaat. Er ontstond een vergoedingsrecht van de vrouw jegens de gemeenschap ter hoogte van het bedrag van € 570.000. Het hof veroordeelt de man tot betaling van de helft van de vergoedingsvordering, zijnde het deel waarvoor de man draagplichtig is.

Niet in geschil is dat het Marokkaanse recht gedurende de eerste tien jaren van het huwelijk van toepassing is op het huwelijksvermogensregime van partijen en dat na het verstrijken van die periode het Nederlandse recht van toepassing is geworden op hun huwelijksvermogensregime.

Vast staat dat de vordering van de vrouw met betrekking tot de schadevergoeding als gevolg van het auto-ongeluk dat de man in 2007 heeft veroorzaakt, in 2007 is ontstaan, zodat deze vordering – nu het Marokkaanse recht geen enkele gemeenschap van goederen kent – tot haar privévermogen behoort. Voorts is tussen partijen niet in discussie dat met de uitbetaling van deze schadevergoeding in 2011, dus in de periode waarin de huwelijksgemeenschap bestond, de huwelijksgemeenschap gebaat is met de tot het eigen vermogen van de vrouw behorende bedrag van deze schadevergoeding van € 570.000. Op dat moment ontstond daardoor een vergoedingsrecht van de vrouw op de huwelijksgemeenschap van € 570.000. Het hof gaat er vervolgens van uit dat de vrouw een vordering van deze omvang heeft op de gemeenschap, welke schuld bij de verdeling in aanmerking moet worden genomen. Het hof gaat ervan uit dat de vrouw, op basis van de stellingen van de man dat er geen goederen zijn die als activa deel uitmaken van de ontbonden huwelijksgemeenschap, een rechtstreekse vordering heeft op de man van € 285.000, zijnde het deel van de vergoedingsvordering van de vrouw waarvoor de man draagplichtig is. Het hof veroordeelt de man tot betaling aan de vrouw van dit bedrag.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 24-08-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:2674

Zaaknummer: 200.182.433/01

Rechters: A.N. Labohm, L.F.A. Husson en B. Breederveld

Advocaten: M. Erik en K. el Joghrafi

RECHTSPRAAK

Artikel 8 EVRM brengt niet mee dat de partner van de moeder onderhoudsplichtig is jegens de kinderen van de moeder zolang zij niet gehuwd zijn. Evenmin brengt artikel 8 EVRM mee dat de vader voorafgaande aan zijn nieuwe huwelijk onderhoudsplichtig is jegens de kinderen van zijn tweede vrouw. Vanaf de datum van dit tweede huwelijk draagt hij voor de helft in die kosten bij.

In hoger beroep is in geschil de bijdrage van de man in de kosten van verzorging en opvoeding van de drie kinderen van partijen. De vrouw woont samen met een nieuwe partner. De man is met een beroep op artikel 8 EVRM van mening dat de nieuwe partner van de vrouw onderhoudsplichtig is jegens de drie kinderen van partijen. Het hof is anders dan de man van oordeel dat nu de vrouw en haar partner samenwonend zijn hij niet onderhoudsplichtig is voor de kinderen van partijen en het hof ziet daarin geen schending van artikel 8 EVRM. Evenmin brengt artikel 8 EVRM mee dat de man voorafgaande aan zijn nieuwe huwelijk met zijn tweede vrouw onderhoudsplichtig is jegens haar twee kinderen uit een eerder huwelijk. Vanaf de datum van dit tweede huwelijk draagt de man voor de helft in die kosten bij. Anders dan de man, ziet het hof in artikel 8 EVRM geen aanleiding om ook vóór deze datum de kosten van deze twee kinderen al (deels) voor rekening van de man te brengen, nu de man en zijn huidige echtgenoot destijds samenwonend waren.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 04-08-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:7358

Zaaknummer: 200.167.997/01

RECHTSPRAAK

Is de Wet tijdelijk huisverbod van toepassing op kamerhuurders? De rechtbank vindt van niet.

Eiser woont samen met belanghebbende en een derde in een eengezinswoning die hij huurt van een particulier. Zij hebben ieder een eigen huurcontract, een eigen kamer en gemeenschappelijk gebruik van de woonkamer, keuken, badkamer en toilet. Er is sprake geweest van een incident na oplopende irritaties en spanningen tussen eiser en belanghebbende op basis waarvan verweerder aan eiser een tijdelijk huisverbod heeft opgelegd. Eiser voert als beroepsgrond aan dat de Wet tijdelijk huisverbod (Wth) niet kan worden toegepast in de situatie van kamerhuurders.

De rechtbank is van oordeel dat het besluit onrechtmatig is. Op grond van artikel 2 lid 1 Wth kan een huisverbod worden opgelegd aan een persoon 'indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat diens aanwezigheid in de woning ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van één of meer personen *die met hem in de woning wonen* (cursivering rechtbank) of daarin anders dan incidenteel verblijven'. Anders dan eiser stelt, valt uit de wettekst noch de memorie van toelichting (MvT) expliciet op te maken dat deze situatie zich beperkt tot (ex-)partners en kinderen. Wel is in de MvT opgenomen dat is beoogd een huisverbod op te leggen aan degene van wie een dreiging van huiselijk geweld uitgaat. Naar het oordeel van de rechtbank kan hieruit de conclusie worden getrokken dat het gaat om geweld in afhankelijkheidsrelaties. De rechtbank acht in het onderhavige geval geen sprake van een afhankelijkheidsrelatie, nu sprake is van kamerverhuur door een niet in die woning verblijvende particulier aan derden die samen in één huis wonen en gemeenschappelijk gebruik hebben van woonkamer, keuken, badkamer en toilet, maar onderling geen band met elkaar hebben en ook niet op elkaar zijn aangewezen. De rechtbank heeft gelet hierop het beroep van eiser gegrond verklaard.

Onder verwijzing naar vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft de rechtbank geen aanleiding gezien om de principiële vraag van eiser te beoordelen of de Wth van toepassing is op kamerbewoners in zijn algemeenheid.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 26-07-2016

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2016:7653

Zaaknummer: 242352 / FA RK 16-2480

RECHTSPRAAK

Centraal staat de vraag of de man in de appèlprocedure inzake het recht op omgang voldoende gelegenheid heeft gehad om te reageren op een aan het hof uitgebrachte rapportage. De Hoge Raad beantwoordt deze vraag ontkennend en oordeelt dat het in artikel 19 Rv neergelegde beginsel van hoor en wederhoor is geschonden.

De man klaagt dat hij zich niet behoorlijk heeft kunnen uitlaten over het door SCJ aan het hof toegezonden verslag. De klacht is naar het oordeel van de Hoge Raad gegrond. De reactie van de advocaat van de man houdt in dat de man teleurgesteld is over de invulling die SCJ wilde geven aan hetgeen het hof in eerdere tussenbeschikking had bepaald. De gedingstukken laten geen andere uitleg toe dan dat het hof deze brief van de advocaat ten onrechte heeft aangemerkt als een reactie van de man op het verslag van SCJ. Het hof heeft voorts latere brieven van de advocaat van de man buiten beschouwing gelaten. Blijkens de beschikking heeft het hof zijn oordeel dat de man het recht op omgang met een van zijn kinderen moet worden ontzegd, mede gebaseerd op de inhoud van het verslag van SCJ. De beslissing van het hof berust derhalve mede op bescheiden en gegevens waarover de man – de partij ten nadele van wie de beschikking is gegeven – zich niet heeft kunnen uitlaten. Aldus heeft het hof het in artikel 19 Rv neergelegde beginsel van hoor en wederhoor geschonden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-07-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1510

Zaaknummer: 15/05396

RECHTSPRAAK

Een procedure uit hoofde van artikel 1:164 BW kan worden ingeleid bij verzoekschrift en het verzoek kwalificeert als een verzoek tot een nevenvoorziening in de zin van artikel 827 lid 1 onder f Rv.

De vrouw klaagt in cassatie onder meer dat het hof ten onrechte de vrouw heeft veroordeeld om schadevergoeding te betalen aan de man, nu artikel 1:164 BW uitsluitend voorziet in een schadevergoedingsplicht van de benadelende echtgenoot jegens de gemeenschap. Deze klacht faalt naar het oordeel van de Hoge Raad. Het hof heeft niet miskend dat sprake is van een schadevergoedingsplicht jegens de gemeenschap, maar heeft tevens de gevolgen daarvan voor de verdeling bepaald. Dit stond het hof vrij.

De vrouw klaagt tevens dat, anders dan het hof heeft overwogen, een actie op grond van artikel 1:164 BW alleen kan worden ingesteld in een dagvaardingsprocedure, nu het tweede lid van die bepaling spreekt van een 'rechtsvordering'. Naar het oordeel van de Hoge Raad faalt deze klacht eveneens. Uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 1:164 BW blijkt niet dat de wetgever heeft beoogd met het begrip 'rechtsvordering' een specifieke procedure voor te schrijven. Voorts hangt de materie waarop deze bepaling ziet, sterk samen met de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap. Het hof hoefde dan ook in het woord 'rechtsvordering' geen beletsel te zien om in de onderhavige procedure te beslissen over het op artikel 1:164 BW gebaseerde verzoek van de man.

De vrouw klaagt voorts over het oordeel van het hof dat het op artikel 1:164 BW gebaseerde verzoek van de man een nevenvoorziening is als bedoeld in artikel 827 lid 1 onder f Rv. Het verzoek vertoont niet voldoende samenhang met het echtscheidingsverzoek en het gaat bij dit verzoek niet om een eenvoudig geschil als door de wetgever bedoeld, aldus de vrouw.

De Hoge Raad overweegt, onder verwijzing naar de parlementaire geschiedenis, dat artikel 827 lid 1 aanhef en onder f Rv, voor zover thans van belang, inhoudt dat ingeval echtscheiding wordt uitgesproken, de rechter een andere voorziening dan bedoeld onder a-e van het eerste lid van dit artikel kan treffen, mits deze voorziening voldoende samenhang vertoont met het verzoek tot echtscheiding en niet te verwachten is dat de behandeling daarvan tot onnodige vertraging van het geding zal leiden. Artikel 1:164 lid 1 BW houdt, kort gezegd en voor zover

thans van belang, in dat indien een echtgenoot een tussen de echtgenoten bestaande gemeenschap van goederen kort voor of na aanvang van het echtscheidingsgeding benadeelt, deze echtgenoot de aan de gemeenschap toegebrachte schade dient te vergoeden. Een op artikel 1:164 lid 1 BW gebaseerd verzoek vertoont derhalve naar zijn aard voldoende samenhang met het echtscheidingsverzoek. In het licht van de parlementaire geschiedenis moet worden aangenomen dat een op artikel 1:164 lid 1 BW gebaseerd verzoek in een echtscheidingsgeding als een verzoek tot het treffen van een nevenvoorziening in de zin van artikel 827 lid 1 aanhef en onder f Rv behandeld kan worden, tenzij de behandeling daarvan in het concrete geval tot onnodige vertraging van het geding zal leiden. Het hof heeft vastgesteld dat van dit laatste geen sprake was. De klacht van de vrouw faalt derhalve.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-07-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1457

Zaaknummer: 15/02379